

KENT BİLGİ SİSTEMİ İÇİN GEREKLİ HARİTALAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Y. Doç. Dr. N. Enver ÜLGER

1- GİRİŞ

Hızla kentleşen Türkiyede kent ve kente ilişkin sorunlar gittikçe artmaktadır; kirlenen, örselenen çevre, teknik ve sosyal altyapı yetmezliği, uzayan kontrolden çıkmış yerleşme biçimleri, denetimden uzak yapılaşma, yağmalanan kamusal toprak vb.

Özellikle büyük kent yöneticileri, kentin bu sorunlarına yanıt bulmak, kente sahip olmak istemektedirler. Bunun için kararlar üretmek, programlar yapmak, finansal olanaklarını en uygun biçimde kullanabilmek, kentsel kurumlar arasında eşgüdüm sağlamak zorundadırlar. Bu da farklı alanlardan; kadastradan teknik altyapı tesislerinden, çevreden, planlamadan gelen çok sayıda standart veri/biçime ve onların bir sistem içinde ilişkilendirilmesi ile olanaklıdır. Bu olanağı da ancak Bilgi Sistemleri, Kent Bilgi Sistemleri (KBS) verecektir.

Büyük kentlerde KBS için çabalar etkinlikler gittikçe artmaktadır. Özellikle İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBŞB) diğer kentlere de örnek olabilecek ve amaçladığı KBS'yi oluşturabilmek için; kadastral harita bilgilerini sayısal biçimde, güncel olarak bilgisayar ortamında tutma ve bunları halihazır bilgiler ile ilişkilendirme etkinliklerini yapmaya başlamış ve bu konuda epeyce yol almıştır. Bu konuda Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ile protokoller yapılmış, Sayısal Fotogrametrik Haritalar üretilmişlerdir.

Doğrudan mülkiyet ve mevcut halihazır harita bilgileri ile ilgili olan ve ülkemiz ve büyük kentlerimiz için örnek olacak bir KBS'nin oluşturulmasında önemli altlık sayılan bu iki konu üzerinde durulacaktır.

2- KENT BİLGİ SİSTEMİ AMAÇLI YAPILAN ÇALIŞMALAR

2.1- İSTANBUL METROPOLİTEN NİRENGİ AĞI

Bu gün İstanbul ülke jeodezik ağına bağlı bir ağa sahiptir. Bu konu üzerinde durulmayacaktır.

2.2- SAYISAL FOTOGRAFİK HARİTALAR

İstanbul'un bütününde KBS amaçlı sayısal ve ülke jeodezik ağına dayalı büyük ölçekli haritası mevcuttur. Bu haritaların yersel uygulamalarda kullanılabilmesi için yersel noktaların sıklaştırılması, çatı payları düşülerek her-

hangi bir tartışmaya olanak tanımayacak biçime sokulmalıdır. Bu haritaların KBS'de kullanılabileceği düşünülse de sistem yaklaşımı içinde ve geleceğe dönük uygulamalarda yararlanılacağı da düşünülmeli ona göre yersel bütünlemesi yapılmalıdır.

3- KADASTRAL HARİTALAR

Hakkında çok söz söylenen projeler, konferanslar, paneller yapılan, ancak hala bir çözüm üretmediğimiz konu ise kadastrodur. Bu nedenle bilgi sistemlerinin doğal olarak da KBS'nin temeli olan kadastro konusu üzerinde daha fazla durmakta yarar görmekteyiz.

Mevcut kadastral haritalar ve bilgilerine ilişkin ve herkes tarafından da bilinen aşağıdaki saptamaları yapmak zor olmayacaktır.

- Kadastro paftalarının üretiliş tarihi itibariyle çok eski oluşu ve güncelliğini yitirmesi.
- Paftaların dayandığı sabit tesislerin kaybolması veya değişmesi.
- Poligon ve nirengi bulunamaması nedeniyle paftaların uygulama yeteneklerini kaybetmesi, yer göstermelerin yapılması.
- Hukuksal bir durum ortaya çıktığında başvurulması gereken orjinal değerler için gerekli ve yeterli arşivin olmaması veya orjinallerin yok olması.
- Altlıkların farklı ölçeklerde ve ölçü yöntemleri ile üretilmesi.
- Uygulamada halihazır veya imar poliganlarının aynen alınmasının farklı uygulama değerleri yaratması ve gerçekte olmayan sının tecavüz ve anlaşmazlıkları aranması.
- Planların ve tapu sicilinin aynı zamanda güncelleştirilmemesinin getirdiği uyumsuzluk.
- Farklı ölçü yöntemleri kullanarak tapu ve kadastrosu yapılmış yerlerin zamanla birleşmesi ve arada kullanımları nedeniyle bindirme hataları ya da açıklıkların oluşması.
- Grafik üretilen paftaların zeminle ilişkisi olanaksızdır.

Bu durum karşısında yerel yönetimler teknolojik ve parasal olanakların verdiği güçle yeni stratejiler geliştirmiş ve bunu hayata geçirmek için çeşitli önlemler almaya başlamıştır. Bunlardan birisi de 20.05.92'de yapılan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Kent Bilgi Sistemleri oluşturma projesi protokoldur. Sonuçları itibari ile kadastro sisteminin de sorgulanacak bu proje üzerinde durmak yararlı olacaktır kanısındayım.

4- PROJE PROTOKOLU

Bu proje, "İstanbul mücavir sınırları içerisinde kalan bölgelerde grafik ve grafik dışı kadastro bilgilerinin bilgisayar ortamına depolanması ve güncel tutulması işlerini kapsamaktadır." Ayrıca bu proje:

- Mülkiyet sınır bilgilerinin ulusal koordinat sistemine aktarılması,
- Mülkiyete ait grafik olmayan bilgilerin bilgisayar ortamına girilmesi,
- Halihazır durum bilgileri ile ilişkilendirilmesi,

işlerinde kontrollük, döküman ve bilgilerin temini ve bilgilerin güncel tutulması çalışmalarında tarafların görev ve sorumluluklarını içermektedir." Ayrıca protokolün 5.1.3'üncü maddesinde de; "Yüklenici tarafından sayısallaştırılan kadastral paftalar ilgili kadastro müdürlüklerince gerekli kontroller yapıldıktan sonra paftaların sağ alt köşesine; Kadastro paftalarından sayısallaştırma yöntemi ile üretilen bu pafta, arazi uygulaması ve kontrolleri yapıp onaylanmadıkça kadastro planı olarak kullanılamaz. Planlama altlığı olarak kullanılması uygundur." ifadesi konulacağı belirtilmiştir. Yani sayısal üretilen bu paftalar eğer yersel kontroller yapılırsa ve onarırsa kadastral plan olarak kullanılabilir. Protokolün yazımında çıkmış gibi gözükse de sonuç taraflarca açıklığa kavuşturulmalıdır. Yoksa bu belirsizlik önemli bir eksikliğe, kaynak kaybına yol açacaktır.

4.1- PROJE ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR

* Güncelleştirme

Tapu kütüğündeki değişiklikler (cins, ayırma, birleştirme, yola terk, ipotek vb.) saptanarak, bire bir olarak aslından çoğaltma tekniğiyle oluşturulan pol-yester altlıklar üzerine geçirilir. Bu işin doğru yapılıp yapılmadığı taraflarca kontrolü yapıldıktan sonra güncelleştirme işi tamamlanmış olur.

* Sayısallaştırma ve Dönüştürme

Okuma duyarlılığı 0.1 mm olan sayısallaştırıcı kullanılarak güncel paftalar en az dört nokta (pafta deformasyonu gidermek ve okuma duyarlılığını artırmak amacıyla) sayısallaştırılır. Sayısallaştırılan bu paftalar etkileşimli bir grafik yazılım yardımı ile afin dönüşüme tutuldu. Yani kadastral pafta koordinat sisteminde sayısal kadastral pafta elde edilir. Asıl altlıkla sayısallaştırılmış altlık kontrol edilir. Evetse pafta kendi ölçeğinde sayısallaşmış olur. Hayırsa hatalı yerler yeniden sayısallaştırma işlemi devam eder. Buraya kadar anlatılanlar bir koordinat sistemine göre üretilmiş haritalar için geçerlidir.

Grafik üretilmiş paftaların dönüştürülmesi ise; lokal sisteme göre sayısallaştırılmış sabit tesisler (nirengi, poligon, bina, duvar vb.) dönüştürülecek sistemde de (ülke jeodezi ağında) koordinatlandırılarak iki sistemde bulunan aynı noktalar yardımı ile yapılır.

Paftalar birleştirilerek mahalleler dolu pafta sisteminde elde edilir ve mahalleler birleştirilerek ilçeler elde edilir. Kenarlaştırma sırasında iki hata gelebilir;

. Hatalar yola gelebilir, yani yol daralır ya da genişler.

. Aynı ada ayrı ayrı paftalarda ise adaya gelir. Bu işlem ya düzeltilir ya da bırakılır. Nedeni kadastrodan kaynaklanan bir kaba hatanın olmasıdır.

Sonra bütün sistem ulusal ağa dönüştürülür.

4.2- BU İŞLEMİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE SONUÇLANDIRILMASI

Bu paftalar bire bir kadastral pafta ile grafik anlamda aynıdır. Ancak sayısal kadastral anlamda sayısal değerler göreceli olarak üretildiğinden yani okumaya bağlı elde edildiğinden standart tek değer olarak kabul edilmediğinden sayısal kadastral değildir. İşte bu değerler, tek değişmez kabul edilirse ve bu, TKGM'nce onaylanırsa mevcut kadastral durumun yerine geçebilecek sayısal kadastral değer ve plan olabilir.

Bu durum bir alan irdelemesi yapıldığında daha iyi görülmektedir. Eğer tek ve aynı koordinatlardan girilmiş olsa idi bir tane alan olacaktı ve onu hoşgörü sınırı ile karşılaştırırdık.

Şekil 1'de Abbasağa'nın Kadastro koordinat sisteminde üç ayrı okuma ile elde edilen tapu alanları ve bunların hoşgörü sınırları ile karşılaştırılmıştır. Bu değer iyice incelendiğinde büyük çoğunlukla alanların hoşgörü sınırı içinde kaldıkları, bazen; 1. veya 2. ya da 3. sayısallaştırmalardan elde edilen alanların tapu alanları ile farkı hoşgörü sınırını aşan değerlere ulaşmakta nadiren üç okumadan elde edilen alanların üçünün de tapu alanları ile farklarının hoşgörü sınırı dışında kalmaktadır. Bunun iki nedeni vardır. Bu ya tapu alanının daha önce yanlış hesaplanmasından ya da sayısallaştırmadan gelmektedir. Sayısallaştırma işlemi yinelenerek giderilebilir. Ancak yanlış hesaplama, ilgili tapu dairesince düzeltilebilir. (Kadastro Kanunu 41. madde). Bu işin en kolay yanısıdır. Şekil 2'de sayısallaştırılmış kadastral paftada seçilmiş bir ada ile onun yerinde yersel olarak ada bazında ölçülmesi ile elde edilmiş planının karşılaştırılması gözükmektedir. Şekil 3'te ise sayısal fotogrametrik halihazır durum, sayısallaştırılmış kadastral harita ve halihazır yerleşim durum birlikte sunulmuştur. Görüldüğü gibi bunların üçünün de birbirleriyle farkları vardır. Nedeni, sayısallaştırma yöntemi ile elde edilen değerlerin oldukça eski, örneğin 1950'li yıllardaki ölçüm yöntemleri ile elde edilmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Parseller, mevcut binalar o zaman ki hesaplama yöntemlerine göre tersim edilmişlerdir. Daha modern ölçüm yöntemleri (ulusal ağ, Elektronik Uzunluk Ölçerler vb.) kullanılarak alınan bu durumun şimdiki duruma uyuşmaması doğaldır. Sayısal fotogrametrik harita ile farklılıklar ise çatı paylarının düşülmemesi vb. nedenlerden ileri gelmektedir. Sonuç olarak mevcut durum ve kadastral plan farklılığı olabileceği açıktır.

Ancak bu farklılığın yanı sıra sayısallaştırma yöntemi ile de kadastral paftanın; ülke koodinat sisteminde sayısal, güncelleştirilmiş, boyut değiştirmeyen altlıklar üzerinde, bilgisayar ortamında tutulmuş, araziye uygulanabilir, daha geniş kullanılabilme olanağına sahip, otomasyona hazır bire bir örneği elde edilmiş olmaktadır.

TKGM ve İBŞB yaptığı bir protokolle, İstanbul özelinde üretimi sürdürülen ve yine o protokola göre yersel bütünlemesi yapılmadığı ya da bu güne kadar yapılmadığı için yalnızca planlama altlığı olarak kullanılabilceği belirtilen bu kadastro örneğinin sonu ne olacaktır? Neden planlama altlığı olarak kullanılabilceği söyleniyor da bunun o zamanki kadastral durum olduğu söyleniyor da bunun o zamanki kadastral durum olduğu söylenemiyor? Biraz da bu konu üzerinde durmaya çalışacaktır.

5- ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Aslında bu paftalar, yukarıda da ifade edildiği gibi yapıldığı yıldaki durum ile günümüze kadar yapılan değişimleri farklı hesaplama yöntemlerinden dolayı şu andaki mülkiyetin yerlerini gösterememektedirler. Bu doğrudur. Böyle olunca TKGM bu paftaları, protokolda belirtildiği gibi yersel bütünleme yapılsa bile mevcut yasalardan dolayı kadastro paftası olarak kabul edemiyor. Nedir bu engel 3402 sayılı kanunun evvelce kadastrusu yapılan yerlere ilişkin olan 22. maddesidir. Buna göre bir yerin ikinci defa kadastrusu yapılamayacağı belirtilerek aynı maddenin 3. paragrafında; "Daha önce sadece kadastro tahriri yapılan veya 23.06.1983 tarih ve 2859 sayılı Kanuna göre yenileme yapılacak yerler ile 2981 sayılı Kanunun ve değişiklikleri hükümlerine tabi yerlerde bu madde hükmü uygulanmaz." denilmektedir. Yani yasa "yenileme" ve "2981" sayılı kanunlar dışında ikinci kadastryu yapamıyor.

Bunlardan yenilemenin uzun ve karmaşık bir süreç olduğu düşünülürse bundan kaçınılabilir. Elbetteki uygulanabilir. Bu TKGM'nün bileceği bir iştir. Ancak hem protokole göre üretilen sayısallaştırılmış kadastral planlardan yararlanmak hem de daha çabuk olacağı düşüncesi ve Valilik ile Belediyelerin sorumluluğunda doğrudan çözümlenebileceği bir uygulama olması nedeniyle 2981 kolay bir çözüm gibi gözükmektedir. Bu sayısallaştırılmış kadastral planlar 2981 sayılı Yasanın 10. maddesi a, b, c fıkralarına dayanılarak plan altlığı olarak kullanılır ve mevcut durum bu paftalar üzerine işlenirse elde edilecek planlar kadastral plan haline gelecektir. Böylece bu kadar paralar harcanarak üretilen bu haritalar yeni sayısal kadastral haritaların üretiminde temel bir altlık haline gelmiş olacaktır. Bu da günümüz teknolojisinin kullanımında ve bilgi sistemlerinin oluşturulmasında önemli bir çözüm aşama olarak kabul edilebilir.

6- SONUÇ

Elbette bu tek ve en iyi çözüm olmayabilir. Ayrıca seçilen örnekte görüldüğü gibi her şey görelî olarak bu kadar uygun düşmeyebilir. Başka yöntemler bulunabilir. Ancak, iyi araştırılmadan, tasarlanmadan bir pilot alımda uygulaması yapılmadan bir işe kalkışılıyorsa var olan olumsuzluğu düzeltmede ya geç emek savurganlığı doğurur, mesleki uygulamamızda güvensizlik yaratır. Bundan kaçmak için üretilenden yararlanılabiliyor ise yararlanılmalıdır. Yararlanılmıyor ise bu sayısallaştırma işlemi ile pafta elde etme işlemi durdurulmalıdır. Yerine mevcut kadastral sistemi düzeltici, bilgi sistemlerine altlık olabilecek bir yapı konmalıdır. Bunun için bir model alanda Belediye, TKGM ve Üniversiteler ile yapılacak bir uygulamadan sonra karara varılmalıdır. Ancak bundan sonra ülke çapında geçerli olacak ve tüm harita bilgilerini üreten kurumları bağlayıcı kurallar bütününi sistemleştirmek, kanunlaştırmak gerekmektedir. Yerel geçici çözümlerden kaçınılmalıdır.

ADA	PAR	TAPU	1. HES	2. HES	3. HES	1. FARK	2. FARK	3. FARK	TECVİZ
342	4	36.00	34.60	34.30	35.50	1.40	1.70	0.50	1.75
342	6	332.00	336.60	332.40	334.40	4.60	0.40	2.40	5.40
341	1	197.00	195.20	193.90	196.00	1.80	3.10	1.00	4.14
341	2	60.20	57.50	58.90	57.10	<u>2.70</u>	1.30	<u>3.10</u>	<u>2.27</u>
341	3	28.80	27.90	28.20	28.10	0.90	0.60	0.70	1.57
341	4	102.50	101.50	104.00	102.20	1.00	1.50	0.30	2.97
341	5	153.00	151.90	150.70	151.40	1.10	2.30	1.60	3.64
341	6	76.00	76.90	75.10	76.90	0.90	0.90	0.90	2.56
341	10	139.00	139.30	139.00	140.20	0.30	0.00	1.20	3.47
341	13	107.00	76.60	76.10	76.60	30.40	30.90	30.40	3.04
341	17	222.50	224.50	224.50	221.60	2.00	2.00	0.90	4.40
341	18	393.50	391.20	394.40	393.10	2.30	0.90	0.40	5.88
340	1	28.70	29.20	28.90	29.40	0.50	0.20	0.70	1.57
340	2	24.00	23.40	22.90	23.50	0.60	1.10	0.50	1.43
340	3	320.00	318.40	320.30	317.90	1.60	0.30	2.10	5.30
340	4	224.00	223.60	222.50	223.40	0.40	1.50	0.60	4.42
340	10	182.80	183.20	183.60	185.00	0.40	0.80	2.20	3.99
340	18	35.50	33.90	33.90	33.60	1.60	1.60	1.90	1.74
340	19	34.00	33.40	32.70	33.60	0.60	1.30	0.40	1.71
340	20	41.50	39.50	39.70	39.50	<u>2.00</u>	1.80	<u>2.00</u>	<u>1.89</u>
340	21	47.88	47.30	48.40	47.90	0.58	0.52	0.02	2.03
340	22	61.62	60.40	61.10	60.80	1.22	0.52	0.82	2.30
340	24	198.75	197.70	199.00	198.10	1.05	0.25	0.65	4.16
340	25	198.75	202.40	201.60	199.70	3.65	2.85	0.95	4.16
340	26	198.75	194.70	195.60	196.00	4.05	3.15	2.75	4.16
340	27	198.75	194.50	195.60	195.50	<u>4.25</u>	3.15	<u>3.25</u>	<u>4.16</u>
340	28	198.75	198.20	195.20	196.90	0.55	3.55	1.85	4.16
340	33	111.00	110.40	110.90	110.70	0.60	0.10	0.30	3.10
340	34	115.00	115.90	113.90	116.40	0.90	1.10	1.40	3.15
340	35	126.00	124.80	124.30	124.20	1.20	1.70	1.80	3.30
340	36	195.85	201.00	199.00	199.70	<u>5.15</u>	3.15	3.85	<u>4.13</u>
340	37	237.65	232.40	230.10	230.70	<u>5.25</u>	<u>7.55</u>	<u>6.95</u>	4.55 ***
340	38	91.66	92.70	93.00	91.10	1.04	1.34	0.56	2.81
340	39	101.84	101.50	101.40	102.10	0.34	0.44	0.26	2.96
340	42	235.25	234.00	233.40	235.80	1.25	1.85	0.55	4.53
340	43	203.00	208.90	209.80	210.00	<u>5.90</u>	<u>6.80</u>	<u>7.00</u>	4.20 ***
340	45	192.50	193.60	193.00	191.50	1.10	0.50	1.00	4.09
340	50	148.80	151.80	152.90	152.00	3.00	4.10	3.20	3.59
340	51	125.00	127.20	128.20	127.60	2.20	3.20	2.60	3.29
340	57	103.40	100.40	101.30	101.00	<u>3.00</u>	2.10	2.40	<u>2.99</u>
340	58	62.30	62.40	63.70	62.90	0.10	1.40	0.60	2.31

*** (ADA 340 PARSEL 37 VE ADA 340 PARSEL 43) Sayısallaştırılmış değer doğru sayılabilir. Ancak tapu yüzölçümü yanlış ya da kaba hesaplanmış olduğu söylenebilir.

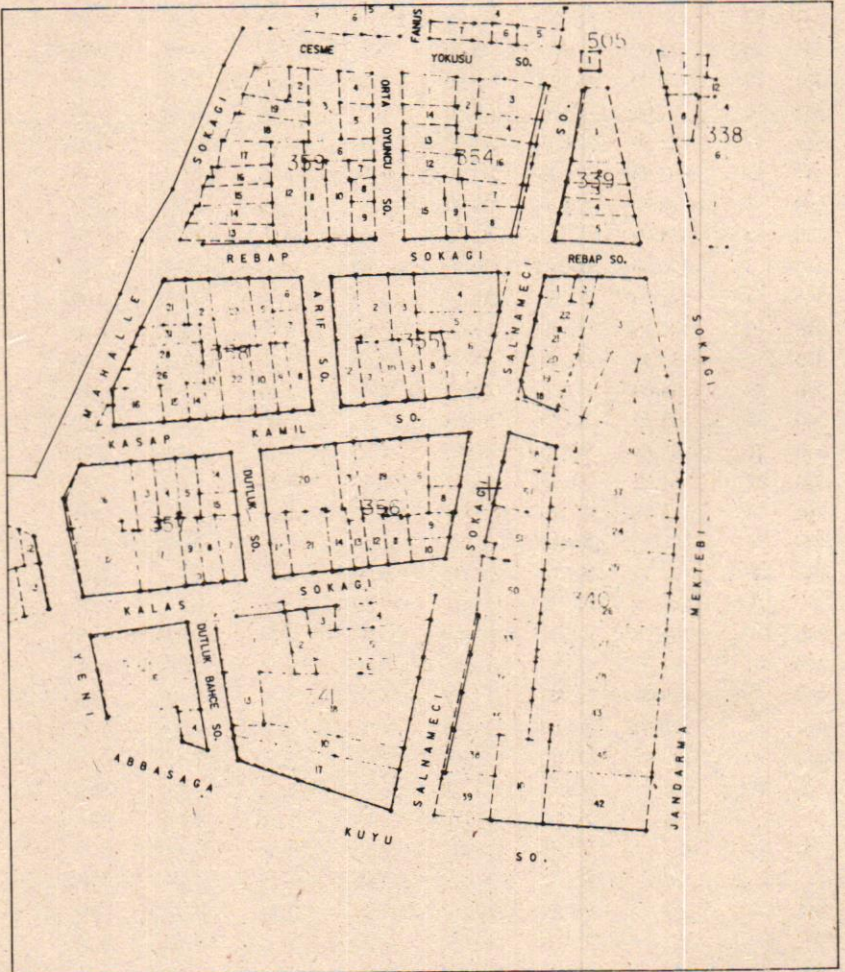
NOT: Farklar I. II. III. sayısallaştırmalar arasında da fark var. Bunlar kadastronun tatbik edilen noktaların net olmayışından ve sayısallaştırmanın ve sayısallaştırıcının duyarlılığına bağlıdır.

ABBASAGA
YERSEL-KADASTRAL DURUM

4546600

4546500

4546400

416300

416400

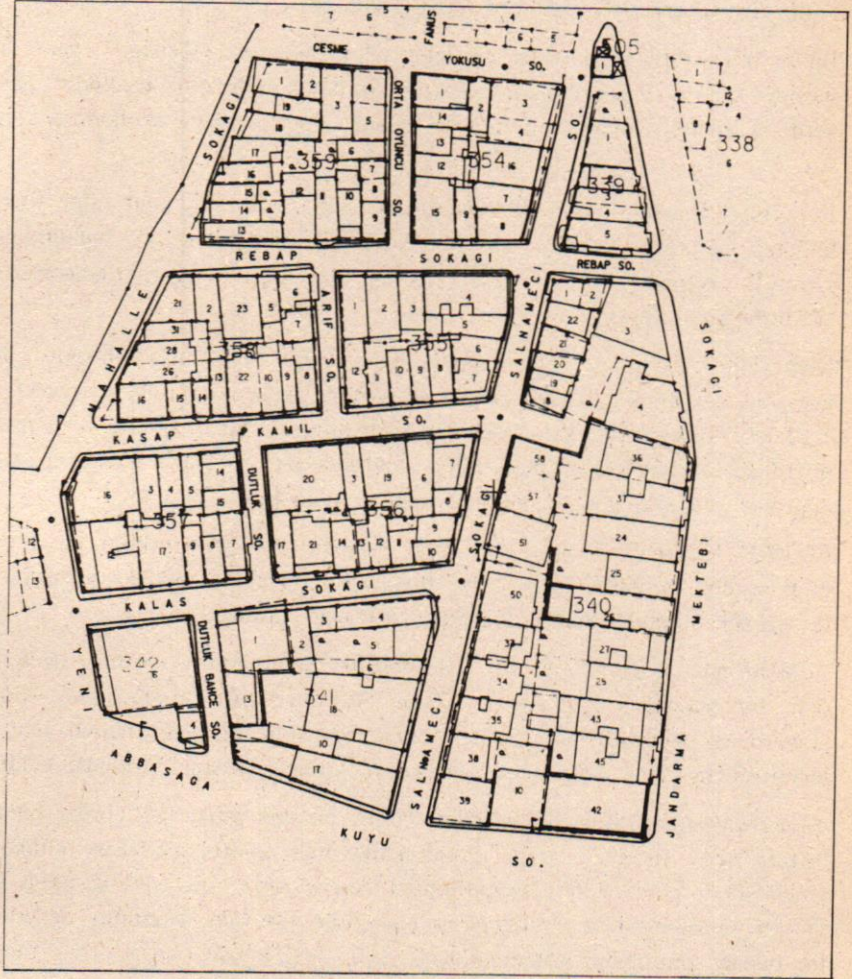
1:1000

ABBASAGA

4546600

4546500

4546400

416300

416400

1:1000

BİLDİRİNİN TARTIŞMASI

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler Sayın Ülger. Ben peşine bir yorum katmak istiyorum Sayın Ülger'in konuşmalarına: Benim aklım karıştı; şunun için: Kent bilgi sistemine altlık olacak haritaları tartışmayı bekliyorduk; ama, Sayın Ülger kadastronun doğru olmadığını söyledi ve bu yüzde yüz doğru; yani, kadastro paftalarının zeminle uyumsuzluğu konusu. Bilemiyorum, 35 yıldır, 40 yıldır tartıştığımız, yöntemlerini tartıştığımız şey...

Bizim mesleğimize, komşu meslekler "science of precision" yani inceleme mesleği derler. İnceliği ama, gerektiği yerde 1 milimetre incelik, gerektiği yerde 1 metre incelik. Bunu da bilerek yaparız. İşin ekonomisi var, hızı var.

Kent bilgi sistemi için üretilecek sayısal bilgiler ile -ki, kent bilgi sisteminin kullanım amaçları peşinen var- bunların içerisinde hak ve yükümlülüklerle güvence verme diye bir şey yok. Bu zaten Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünün görevi.

Kent bilgi sisteminin oluşumunda, kent bilgi sisteminin oluşum amaçları içerisinde -benim sorum şu olacak- acaba istenen doğruluk derecesi nedir? 1/10.000 ölçeğin gerektirdiği doğruluk mu, 1/5000 grafiğin gerektirdiği doğruluk mu, 1/1000'in gerektirdiği doğruluk mu, yoksa 1/500'ün gerektirdiği doğruluk mu? Bu konuda bir araştırmaları oldu mu?

ENVER ÜLGER- Şimdi, kent bilgi sistemi, yani yersel bilgi sistemi, arazi bilgi sistemi bir altlık giriyor. Ne diyor? Bunun altına mutlaka kadastral planlar girmek zorunda, kadastral değerler girmek zorunda.

"1/5000'likte doğruluk şudur, 1/10.000'likteki doğruluk budur" demek, ben öyle bir araştırma yapmadım. Çünkü ilk önce bir altlığın, yani "doğruluk araştırması şöyledir, böyledir"den önce, bir yöntemi, yani bunun için doğru kabul edilecek bir altlığı araştıranların yöntemini tartışmak zorunda kaldık.

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğüyle ilgili biz bir proje üretiyoruz; bunun adı "Arazi Bilgi Sistemi" olacak. Şimdi kalkıyoruz diyoruz ki, "Bize altlıkları vereceksiniz." Yani nedir? "Değerlerinizi vereceksiniz." Ben grafik pafta üretmiyorum, üretilmiş paftayı bilgi sistemine gireceğim ben. Üretilmiş değerler girilir, ondan sonra bilgi sistemi oluşur ya da veri tabanı oluşur. Şimdi altlığı ya da altlığı yeterli olmayan... Ha, tabii doğru; altlık şöyle doğru...

OTURUM BAŞKANI- Sayın Ülger, özür dilerim, aslında herhalde ben sorumu tam koyamadım. Benim sormak istediğim, kent bilgi sistemi için gerekli olan sayısal verinin doğruluğu ne olması lazım? Bu konuda bir araştırma yaptınız mı, yapmadınız mı?

ENVER ÜLGER- Böyle bir araştırma yapmadığımı söyledim zaten.

OTURUM BAŞKANI- Peki, teşekkür ederim o zaman. Öbür konular, başka platformlarda tartışacağımız şeyler. Başka soru var mı acaba?.. Buyurun.

KADİR CEYLAN- Kadastro paftalarının sayısallaştırılması gerçekten problemli bir durum arz ediyor. Sayın Enver Beyin de buyurduğu gibi, burada henüz daha çözülmemiş bir çok problem var. Bu problemlerin başında, öncelikle bu sayısallaştırmanın nasıl yapılacağı, kuralları belirlenmemiş.

Yani şöyle ki; kadastro müdürlüklerinde mühendisler yapılan sayısallaştırmaları kontrol edecekler; fakat, hangi kıstaslara göre kontrol edecekler? Bu işlemin teşvizi nedir? Yapılan işlemde mutlaka birtakım farklar çıkacak. Yani farklardan kastımız şu: örneğin, cephelerde birtakım farklılıklar olacak, yine yüzölçümlerinde birtakım farklılıklar olacak. Bunun olması da doğaldır. Bu çıkan farklılıkların nereye kadar bir toleransı var? Hangilerinin kabul edilmesi olağandır? Kaldı ki, farklılara varana kadar, öncelikle bu işler nasıl yapılacak? 1 kişi tarafından mı yapılacak, 3 kişi tarafından mı yapılacak? Yapılırken birtakım kontroller yapılacak mı? Yoksa, hiçbir kontrol yapılmadan "Bunları sayısallaştırdım, işte durum budur" deyip, bu şekilde mi kabul edilecek? Tabii ki bu olamaz. Yani şunu demek istiyorum: Eğer bir yerde kadastro paftaları sayısallaştırılacaksa, bu kadastro paftalarının sayısallaştırılmasının esasları belirlenmelidir. Yani hangi aşamalardan geçecek, sayısallaştırdıktan sonra dönüşümler ne olacak, bu kıstaslardan sonraki kontrol aşamalarını nasıl kontrol edeceğiz?

OTURUM BAŞKANI- Sayın Ceylan, özür dilerim, ben galiba tam hâkim olamıyorum olaya. Sayın Ülger'in çok güzel bir başlıkla, çok güzel bir şekilde dile getirdiği bir konu var, o da şu: Kent bilgi sistemi için kullanılacak, sayısallaştırma için kullanılacak haritalar üzerine bir araştırma. Bu araştırmada da kadastro paftaları sayısallaşacak. Bu konunun doğruluğu, bu konunun üzerinde araştırmaların vesairenin yoğunlaştırılması, bunların tartışma konusu edilmesi mutlaka lazım; ama bir başka platformda. Şimdi benim sorduğum olay -Sayın Ülger, "Böyle bir araştırma yapmadık" dedi- olay şu: Kent bilgi sistemi için sayısallaştırılacak haritalarda aradığınız doğruluk nedir? Bakın, kadastro paftalarını sayısallaştırıyorsunuz, kadastro paftalarında olması gereken doğruluk ve ürettiğiniz sayısal bilgileri bir kadastro bilgi sisteminin içerisinde kullanacaksanız, onun içeriğini oluşturacaksınız ayrı; bir kent bilgi sisteminin içerisinde kullanacaksanız yine ayrı. Çünkü bir planlama olayı vardır, bir projelendirme olayı vardır; orada kullanılacaktır, hak ve yükümlülüklerle ilişkin bir müdahale söz konusu değildir.

ENVER ÜLGER- Efendim, ben yanıt verebilirmiyim izin verebilirmisiniz? Şu var: Biz diyoruz ki, böyle uygulamalar oluyor. Şimdi Sayın Onur hocamız diyor ki, "Evet, doğrudur, doğruluk araştırması. İşte bunlar yapılmadan, eğer

bir protokolla bu, kent bilgi sistemi amaçlı bir çalışma yapılıyorsa, bunda dikkat etmek zorundayız.” Bizim söylediğimiz, Onur beyin söylediğinin dışında bir olay değil. Yani şu var: Bir yapı üretiliyor. Herkes kalkıyor diyor ki, “Benim doğrum bu. Kent bilgi sistemini kuracağım ve bu amaçlı da halihazır bilgiyle ilişkilendirilebilecek kadastral değerleri, sayısal biçimde bilgisayar ortamında tutacağım” diyor. Kim diyor? Biri diyor, yani belediye diyor. Niye diyor? Gereksinmesi var, diyor. Şimdi bu bir gereksinme olarak ortaya çıkmış; ama, bir araştırma yapılmamış. Yani Onur beyin söylediği, hepimizin söyleyeceği burada; şu yok yani: “Bu budur, bu budur” diye bir şey söylemenin doğru olmadığını söylüyorum ben burada. Bunu beraber oluşturmak zorundayız. Bu oluşmalı. Herkes üzerine düşeni yapmalı ve ortaya bu tür tartışmaları azaltan, çözen bir sonuç çıkmalı. “Şu çözüm doğrudur” desek, sanıyorum bu doğru olmayacak. Bu belki gelecek konularımızın...

OTURUM BAŞKANI- Sayın Ülger, Sayın Ceylan’dan sözü aldım ben...

ENVER ÜLGER- Siz alınca, ben de devam etmek istedim.

OTURUM BAŞKANI- Yani, sorunuzu bu doğrultuda kullanırsanız, Kadastro Müdürlüğü görevindesiniz...

KADİR CEYLAN- Konuya şuradan gelmek istiyorum ben: Kadastro paftalarının sayısallaştırılması derken, tamamiyle buradaki kent bilgi sistemini oluştururken geçmek istediğimiz aşama, yani kadastro paftalarının sayısallaştırılmasından bahsediyorduk. Şimdi kadastro paftalarının gerçekten doğruluğu, örneğin 1950 yılında yapılmış bir haritaysa, o tarih için bunların doğruluğu tartışılmaz; yani o gün için kabul edilmiş kıstaslar onlarmış, ona göre yapılmış. Ancak günümüz kıstaslarına uymadığı gerçekten tartışılabilir. Bu durumda yapılması gereken işlem, diyoruz ki biz, bu paftalar, zaten zemin oluşmuş, zeminde birtakım yapılaşmalar oluşmuş; bu yapılaşmalara göre paftanın kontrol edilmesi lazım. Ama kadastro paftasını yok sayamayız. Çünkü mülkiyetleri biz buna göre kontrol ediyoruz, buna göre kontrol altında tutuyoruz. İstanbul kent bilgi sistemi için yapılmış olan protokolde, paftaların altına, “Bu pafta, zemin kontrolü yapılmadığı sürece kadastral altlık olarak kullanılamaz” şeklinde ibare konulması düşünüldü. Gerçekten bu çok anlamlı bir ifade. Sebebi de şu: Şayet biz bugün bir kent bilgi sistemi kuracaksak, bunun artık yanlış olmasını hiç kimse herhalde istemeyecektir. Yapılan işlemin doğru olmasını arzu ediyoruz. Bu durumda da, şayet paftamız zemine uymuyorsa, buna doğru diyebilecek hiç kimse olmayacaktır. Demek ki, önce işlemi yapacağız; fakat, bunun doğruluğunu teyit ettikten sonra ancak kadastro paftası altlığı olarak kullanabileceğiz. Yani, Enver beyin orada o ibarenin konulmasına ben, şahsen karşı olduğum şeklinde bir intiba uyandı.

ENVER ÜLGER- Hangisine, bir daha söyler misiniz?

KADİR CEYLAN- Şu paftaların altına konacak olan, "Bu paftanın, zemin kontrolü yapılmadan kadastro paftası olarak kullanılamayacağı" ibaresine karşı olduğunuz gibi bir kanı uyandı.

ENVER ÜLGER- Sorunuz bu mu?

KADİR CEYLAN- Evet.

ENVER ÜLGER- Bakın şimdi, böyle bir şey demedim. Dedim ki; bu ibareyi koyduğunuz an, bunu terse döndürdüğünüzde bir postülat olarak ne çıkar karşınıza? Zemin kontrolü yapılırsa, bunun kadastro pafta olduğu ortaya çıkar. "Bu çok doğal" dedim ben. 1950'de yapılan bir pafta, elbetteki doğaldır. Şimdi güncelleştirme yapıyorsunuz, hangi güncelleştirme? Yeni yaptığımız bir uygulamaya göre ayırma-birleştirme yapmışsınız, hangi yöneme göre? Yeni elektronik aletlerle yapıyorsunuz. Bu doğal, dedim. Tutması olanaksız, tutmayı beklemek yanlış.

KADİR CEYLAN- Tamam, ben yanlış anlamışım, teşekkür ederim.

ENVER ÜLGER- Ama, bunu çözelim diyoruz biz, beraber çözelim, hepimiz çözelim.

OTURUM BAŞKANI- Sayın Ceylan, Sayın Ülger ben kapatıyorum, çok teşekkür ederim konuşmacılara. Küçük bir anımla bu konuyu kapatacağım. İzmir Mühendisler Odası Şubesi, benden bir konferans istedi. 15 gün önce oradaydım. Konum şuydu: "Mesleğimizin görevleri ve içeriği nedir? Görevleri nereye dağılır, içeriği nedir?" Şimdi ben, olayı belirli bir perspektifte ele alıp, o doğrultuda yarım saatlik konuşma yaptım. Ama konuşmanın sonunda herkes sevgiyle, heyecanla 2,5 saat biz konuştuk, sohbet ettik. Ama sohbet döndü geldi, kadastroya. Şimdi kadastro ile ilgili çalışmalar hepimizin bir iç yarasıdır. Kıvanç duyduğumuz çalışmalarımız vardır. Kadastroya bulaştığı anda bir konu, dibi gelmeyen bir konudur. O yüzden ben kapatıyorum. Ben inanıyorum ki, bu salonda oturan herkesin en az 15-20 dakika kadastroyla ilgili söyleyecek bir şeyi vardır. O yüzden çok teşekkür ederim. Ben şimdi İlhan beyi çağırarak istiyorum...

ENVER ÜLGER- Ben şunu söylemek istiyorum: Sayın Başkan bize large davranmadı, bunun tespit edilmesinde yarar görüyorum. Teşekkür ederim, sağ olun.